

RESSÒ DE LA PARAULA

DIUMENGE DE RAMS

Jesús, home lliure

Hem intentat seguir el camí de la Quaresma com a ruta de llibertat.

És el moment d'assistir a aquesta escena lluminosa de la vida de Jesús, en la qual Ell es mostra absolutament lliure: la seva entrada triomfal a Jerusalem, aclamat pel poble com el Messies salvador.

Tal com hem anat explicant, aquí Jesús exerceix la perfecta llibertat que en llenguatge del Nou Testament anomenaríem «*parresia*» i que vindria a ser la llibertat buscada i viscuda pels cristians de la primera hora.

Podem repassar alguns signes i característiques d'aquesta llibertat, ja que tots estem criats a viure-la.

- Jesús és qui ho disposa tot, segons el seu propi desig. Ningú no el contradiu.
- És lliure, sobretot, davant l'amenaça de la forta oposició per part de les autoritats civils i religioses, i dels partits dominants.
- Manifesta llibertat, a més, respecte de les maneres en què es mostra com a Messies salvador. Tots sabem com havia d'aparèixer el Messies llibertador d'Israel, segons els il·lustrats en la tradició jueva, és a dir, presumint de poder, eficàcia i senyoria. Més o menys com un líder activista que defensa els drets del poble.
- És lliure també quan no rebutja les aclamacions del poble, que en la seva innocència i entusiasme el reconeix com a Messies, desobeint els advertiments dels fariseus.

Entrada de Jesús a Jerusalem, per Felix Tafsart (1896)

Aquesta manera d'actuar ens recorda la conducta dels primers cristians. Aquests eren plens de l'Esperit i duïen a terme la predicació i l'evangelització amb alegria, sense importar-los les amenaces, sofriments, fracassos... Estem lluny de la reivindicació del dret a la llibertat d'expres-

sió i de manifestació. És com si Jesús i els seus deixebles visquessin una altra dimensió, un altre món. En efecte, s'inaugurava el món nou, el Regne de Déu a la terra.

És inevitable observar que aquesta llibertat està lluny del nostre llenguatge i la nostra conducta a l'hora d'evangelitzar. Tenim un desig (legítim, d'altra banda) de sintonitzar amb el món, a fi que el nostre missatge sigui acceptat i no provoqui rebuig. Segons aquest desig arribem fins i tot a silenciar determinats continguts de la nostra fe. No em refereixo al llenguatge o a l'esforç teològic i pastoral per a comunicar la fe: tot és desitjable si «el vestit ajuda a manifestar la realitat i no a ocultar-la o a deformar-la». Al·ludim aquí al silenci o dissimulació d'algunes veritats del nostre Credo. En alguns això sona a demagògia, feblesa o desig amagat d'èxit.

Per a Jesús i els primers deixebles seria una falta de llibertat, en el sentit de «*parresia*», és a dir, d'aquesta llibertat que es recolza en la confiança, la fidelitat, la fermesa, el desprendiment, l'alegria... i en la capacitat per al sofriment. Perquè tots sabem com va anar la història. Jesús o els seus apòstols no van buscar l'enfrontament amb el poder, però aquest es va produir i va acabar vencent. Tanmateix, encara quedava la victòria final, és a dir, la Resurrecció, quan la llibertat surt definitivament victoriosa. Aquesta és l'última paraula, el punt final del nostre camí.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Tan sols pensar en l'altre

Quan Jesús ens proposa l'ideal de l'amor: estimar els enemics, ens proposa el llistó tan amunt que després ens costa posar el límit per sota a aquest sostre infinit per estimar. I acabem quedant-nos en la nostra imperfecció de l'amor. Si ens costa estimar a tot-hom, fins a l'enemic, comencem per la fórmula més fàcil: «pensa en l'altre, no només en tu sol».

Certament que és un mínim, però molt sovint no arribem ni a això. A tall d'exemple. Arribes amb el cotxe per aparcar i tens molts llocs arran de vo-

lera. Et pares a calcular que davant o darrera teu hi han de cabre més cotxes? Potser et penses que només hi has d'aparcar tu? I quan t'estàs rentant les dents o esbaldint els plats, t'adones que si vas obrint i tancant l'aixeta acabes fent servir una quarta part de l'aigua que gastaries? Te n'adones que quan regues les plantes del balcó a les dotze del migdia estàs mullant les persones que passen per sota? I quan surts a fumar, ja sigui al teu balcó o a la terrassa del bar, tens al teu costat persones que els fa mal respirar el fum per-

què tenen asma? I aquell clàssic detall, gairebé en extinció, de deixar el seient per permetre que s'hi assegui aquella persona que realment necessita esperar-se asseguda?

Hem viscut un temps que se'ns ha convidat a fer coses pensant en els altres: la pandèmia de Covid. Però lluny queda aquell petit gest de portar posada la mascareta quan estaves davant d'una altra persona. No hem après res quan, sabent que estàs constipat, o que tens grip declarada i, ja no diem si tens Covid assenyalada pel test, conti-

nues sortint al carrer i sabent de cert que això mateix que tu tens ho encomanaràs al del costat.

El camí per aprendre a estimar comença en deixar-li lloc a l'altre i que res del que jo digui o faci molesti a qui tinc al costat. No podem deixar de viure ni un sol instant sense la consciència que no vivim sols i que els altres necessiten ser estimats per mi. És així com l'altre passa a ser més important que jo. La gran lliçó del Mestre quan va donar la vida per mi.

Valentí Alonso i Roig

ECO DE LA PALABRA

DOMINGO DE RAMOS

Jesús, hombre libre

Hemos intentado seguir el camino de la Cuaresma como ruta de libertad.

Es el momento de asistir a esta escena luminosa de la vida de Jesús, en la que Él se muestra absolutamente libre: su entrada triunfal en Jerusalén, aclamado por el pueblo como el Mesías salvador.

Según hemos venido explicando, aquí Jesús ejerce la perfecta libertad que en lenguaje del Nuevo Testamento llamaríamos «*parresía*» y que vendría a ser la libertad buscada y vivida por los cristianos de la primera hora.

Podemos repasar algunos signos y características de esa libertad, ya que todos estamos llamados a vivirla.

- Jesús es quien dispone todo, según su propio deseo. Nadie le contradice.
- Es libre, sobre todo, ante la amenaza de la fuerte oposición por parte de las autoridades civiles y religiosas, y de los partidos dominantes.
- Manifiesta libertad, además, respecto de las maneras en que se muestra como Mesías salvador. Todos sabemos cómo debía aparecer el Mesías libertador de Israel, según los ilustrados en la tradición judía, es decir, haciendo alarde de poder, eficacia y señorío. Más o menos como un líder activista que defiende los derechos del pueblo.
- Es libre también cuando no rechaza las aclamaciones del pueblo, que en su inocencia y entusiasmo le reconoce como Mesías, desobediendo la advertencia de los fariseos.

Este modo de actuar nos recuerda la conducta de los primeros cristianos. Estaban llenos del Espíritu y llevaban a cabo la predicación y la evangelización con alegría, sin importarles amenazas, sufrimientos, fracasos...

Estamos lejos de la reivindicación del derecho a la libertad de expresión y de manifestación. Es como si Jesús y sus discípulos vivieran otra dimensión, otro mundo. En efecto, se inauguraba el mundo nuevo, el Reino de Dios en la tierra.

Es inevitable observar que esta libertad está lejos de nuestro lenguaje y nuestra conducta a la hora de evangelizar. Tenemos un deseo (legítimo por otra parte) de sintonizar con el mundo, a fin de que nuestro mensaje sea aceptado y no provoque rechazo. Según este deseo llegamos incluso a silenciar determinados contenidos de nuestra fe. No me refiero al lenguaje o al esfuerzo teológico y pastoral para comunicar la fe: todo es deseable si «el vestido ayuda a manifestar la realidad y no a ocultarla o a deformarla». Aludimos aquí al silencio o disimulo de verdades mismas de nuestro Credo. En algunos esto suena a demagogia, debilidad o deseo oculto de éxito.

Para Jesús y los primeros discípulos sería una falta de libertad, en el sentido de «*parresía*», es decir, de esa libertad que se apoya en la confianza, la fidelidad, la firmeza, el desprendimiento, la alegría... y en la capacidad para el sufrimiento. Pues todos sabemos cómo fue la historia. Jesús o sus apóstoles no buscaron el enfrentamiento con el poder, pero éste se produjo y acabó venciendo. Sólo que aún quedaba la victoria final, es decir, la Resurrección, cuando la libertad sale definitivamente victoriosa. Esa es la última palabra, el punto final de nuestro camino.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Els joves s'apleguen a Vilafranca amb la mirada posada en la JMJ 2023

El 18 de març passat, Vilafranca del Penedès va acollir la Trobada diocesana de Joves sota el lema «Som testimonis». El testimoniatge de la nostra vida cristiana respon a la crida de Jesús amb una trobada amb Ell.

La jornada va començar amb un esmorzar popular davant de l'Església de la Mare de Déu de Montserrat, al barri de l'Espirall. Mn. Carles Muñiz, delegat de la Pastoral de Joves, va presentar la jornada. Enguany, la intenció era que adolescents i joves entre 14 i 30 anys s'apleguessin per fer camí junts cap a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), que aquest any tindrà lloc a l'agost a Lisboa.

Després de la presentació, va començar una dinàmica al llarg del camí fins a arribar a l'Ermita de

Sant Pau. Al llarg del camí es van fer diverses aturades. La primera, abans de sortir de Vilafranca, va consistir en una dinàmica de coneixement per tal d'interactuar amb altres joves arribats d'arreu del bisbat. En la segona parada, per grups de 5 i 6 persones, es va fer la lectura de l'Evangeli de Lluç 7,11-14, sobre la resurrecció d'un jove. A través d'aquest evangeli es van plantejar diverses preguntes amb el ressò de les paraules «Jove, aixeca't» i emmarcat en la JMJ de Lisboa: què omple la motxilla de la teva vida?, quins són els companys de la teva vida?, en qui creus i en qui confies?, què saps de Jesús?, i què ha tocat, de Jesús, el teu cor?

El dinar va tenir lloc al pati del Col·legi Sant Ramon de Penyaforat

(Manyanet Vilafranca). A primera hora de la tarda, els joves es van aplegar a la Basílica parroquial de Santa Maria, on el rector, Mn. Xavier Aymerich, va explicar diverses coses del temple i de la seva història. Tot seguit, van anar els joves a diferents espais de la rectoria per fer diversos tallers sobre fe i ciència, l'experiència missionera, el diàleg interreligiós o la vocació sacerdotal, entre altres. Els talleristes oferien el seu testimoniatge i servia també per a la posada en comú i reflexió sobre aquests temes.

Per finalitzar la trobada, els joves es van desplaçar fins a l'Església de Sant Francesc d'Assís, al barri de Sant Julià, per tal de participar de la Missa presidida pel bisbe Agustí Cortés i concelebrada per diversos preveres de la diòcesi.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex_es: «El dolç cant de la creació ens convida a practicar una espiritualitat atenta a la presència de Déu en el món natural, conscients que totes les coses van ser fetes per mitjà de Crist i sense Ell no es va fer res de tot el que existeix (Jn 1,3)» (6 de setembre).

@Pontifex_es: «Déu actua a través d'esdeveniments no programables i fins i tot de contratemps. Demanem al Senyor que ens envii el seu Esperit perquè ens ajudi a discernir i a reconèixer la seva presència fins i tot en les situacions imprevistes i doloroses de la nostra vida» (7 de setembre).

@Pontifex_es: «Davant tots els escenaris de guerra del nostre temps, els demano que siguin constructors de pau. Preguem junts per la reconciliació i la concòrdia. Encomanem a la Mare de Déu les víctimes de totes les guerres, especialment la benvolguda població ucraïnesa» (7 de setembre).

@Pontifex_es: «La crida evangèlica «Converteixin-se, perquè el Regne dels Cels és a prop» (Mt 3,2) convida a una nova relació amb Déu, i també a una relació diferent amb els altres i amb la creació. Custodiar l'obra de Déu és part essencial de la vida cristiana» (9 de setembre).

50 anys de Camí Neocatecumenal a Sant Vicenç dels Horts

«**S**enyor, he sentit a dir el que havies fet: m'esglaià, Senyor, la teva obra. Manifesta-la en el nostre temps, en el nostre temps fes-la

conèixer» (Ha 3,2). Les paraules del profeta Habacuc són el millor resum dels 50 anys de presència del Camí Neocatecumenal a la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sant Vicenç dels Horts. Així ho van expressar convençuts els seus responsables el 19 de març passat, en el marc d'una solemne eucaristia d'acció de gràcies presidida pel bisbe Agustí Cortés.

Durant mig segle, el Camí Neocatecumenal ha promogut a Sant Vicenç dels Horts un catecumenat postbaptismal amb l'objectiu de renovar profundament les comunitats cristianes i afavorir una vivència de la fe més madura i autèntica. Els fruits es manifesten avui amb una parròquia ben viva, plena de famílies i d'infants, que són motiu d'alegria i lloança a Déu per tantes benediccions rebudes.

FOTONOTÍCIA

► **Renovació del vicari general i vicari episcopal del Llobregat.** El 9 de març passat, el bisbe Agustí Cortés va renovar els nomenaments de Mn. Josep M. Domingo com a vicari general de la diòcesi i de Mn. Joan Peñafiel com a vicari episcopal del Llobregat. La presa de possessió va tenir lloc al 17 de març a la Casa de l'Església.

La Missa Crismal com a crida a ser Església

El dimecres 5 d'abril, a les 11 h, tots els preveres i diaques de la diòcesi són convocats a participar en la Missa Crismal que presidirà Mons. Agustí Cortés a la Catedral de Sant Llorenç. Enguany de manera especial, en fidelitat a la crida a la sinodalitat, el bisbe s'ha adreçat també a tot el poble de Déu i l'ha convidat a participar en la Missa Crismal com a manifestació privilegiada de l'Església. «Ha estat l'Esperit qui ens va fer Església particular —ha escrit en una carta adreçada als consells parroquial i arxiprestal— i que avui continua cridant-nos per tal de reviuir litúrgicament el que som.» I afegeix: «Tots els que representeu dons i carismes diversos sou especialment convidats com a testimonis i companys de camí dels ministres ordenats, tot pregant per ells i amb ells.»

La Missa Crismal serà ocasió també per recordar aquells ministres ordenats de la nostra diòcesi que celebren el seu aniversari d'ordenació:

- Mons. Agustí Cortés, 25 anys de bisbe.
- Mons. Manuel Nin, *osb*, 25 anys de prevere.
- Mn. Ricard Hernández, 25 anys de prevere.
- Mn. Javier Sánchez, 25 anys de prevere.
- P. Lluís Juanós, *osb*, 25 anys de prevere.

- P. Miguel Ángel Calavia, *sdb*, 50 anys de prevere.
- P. Agustín Giménez, *sf*, 50 anys de prevere.
- P. Pedro Mejías, *sf*, 50 anys de prevere.

La Jornada continuarà, amb la felicitació als preveres i al bisbe Agustí que celebren l'aniversari d'ordenació i un dinar fratern de tots els preveres i diaques de la diòcesi i el personal de la Cúria, a la Casa de l'Església.

Horaris de Setmana Santa a la Catedral-Parròquia de Sant Llorenç

Les celebracions presidides pel bisbe Agustí Cortés a la Catedral de Sant Llorenç, de Sant Feliu de Llobregat, són les següents:

- **MISSA CRISMAL**, dimecres 5 d'abril, a les 11 h.
- **DIJOUS SANT**, 6 d'abril:
  - A les 19 h, celebració de la Cena del Senyor.
  - A les 20.45 h, hora Santa d'adoració, fins a les 21.45 h.
- **DIVENDRES SANT**, 7 d'abril:
  - A les 18 h, celebració de la Passió de Nostre Senyor Jesucrist.
  - A les 20 h, Via Crucis, a la plaça de la Vila.
- **VETLLA PASQUAL**, dissabte 8 d'abril, a les 21.30 h.

El Diumenge de Pasqua, 9 d'abril, les eucaristies a la catedral seran a les 12 h i a les 19 h.

AGENDA

► **Diumenge de Resurrecció a Sitges.** El diumenge 9 d'abril, a les 12 h, el bisbe Agustí Cortés presidirà l'eucaristia del Diumenge de Pasqua a la Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla, de Sitges.

► **Vetlla pasqual a Can Brians 2.** El dissabte 8 d'abril, a les 17.30 h, el bisbe Agustí Cortés presidirà la Vetlla Pasqual al centre penitenciari Brians 2.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

3. ■ Dilluns Sant (lit. hores: 2a setm.) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12,1-11]. Sant Sixt I, papa (romà, 115-125) i mr.; sant Nicetas, abat.

4. ■ Dimarts Sant [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Plató, abat; sant Benet de Palerm, rel. franciscà.

5. ■ Dimecres Sant [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Vicenç (o Vicent) Ferrer (1350-1419), prev. dominicà, de València; santa Emília, vg. i mr.; santa Maria-Crescència Höss, vg. franciscana.

6. □ Dijous Sant [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 / Sl 115 / 1Co 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Sant Marcel·lí, màrtir; sant Guillem, abat.

7. ■ Divendres Sant [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52,13-53,12 / Sl 30 / He 4,14-16;5,7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Joan Baptista de La Salle (Reims, 1651 - Rouen, 1719), prev., fund. Germans de les Escoles Cristianes (FSC); sant Epifani, bisbe; sant Germà, monjo.

8. ■ Dissabte Sant. Sant Joan d'Oranyà, monjo premonstratès; santa Macària, vg.

9. □ Diumenge vinent, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (lit. hores pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6,3-11 / Sl 117 / Mt 28,1-10. Missa del dia: Fets 10,32a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1Co 5,6b-8) / Jo 20,1-9 (o bé: Mt 28,1-10). A la missa vespertina, l'Evangeli pot ser: Lc 24,13-35]. Santa Maria de Cleofàs, parenta de la Verge Maria.

Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor (A)

COMENTARI

Jesucrist es feu obedient fins a la mort, per això Déu l'ha exalçat

Aquest diumenge ve marcat sobretot pel contrast entre la primera part, entrada triomfal de Jesús a Jerusalem i la segona part, la passió del Senyor que llegim a l'evangeli. De fet aquest també és el títol d'aquest diumenge: «Passió del Senyor». La celebració d'avui destaca pel dolor, pel sofriment, per la passió, tot i començar amb una entrada triomfal. La mateixa entrada a Jerusalem porta el segell de la humilitat: *Mira, el teu rei fa humilment la seva entrada, muntat en una somera, en un pollí...* no entra muntat en un cavall en actitud abassegadora i triomfal; és una entrada senzilla i humil. És la humilitat (en el sentit més profund) de la que parla la segona lectura: *Jesucrist que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau.* Era Déu però no es va voler manifestar com a tal sinó amb abaixament i humiliació fins a la mort: *s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu*, la més ignominiosa de totes. Ho veiem a la passió: la traïció d'un dels seus deixebles, la negació de l'altre, la fugida de tots: els assots, l'haver de carregar la creu, ser crucificat i ser-ho enmig de dos bandolers, els insults dels qui passaven, la sensació d'abandó de tots: *Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?*... Ha assumit tot el dolor dels homes, el sofriment de tants innocents... Ho ha fet per sentir-se germà de tots els homes, per fidelitat a la seva missió, per obediència al Pare. en definitiva per amor. Per això tota la Setmana Santa acaba no el Divendres Sant sinó el dia Pasqua, la gran festa de tots els cristians. El Crist ressuscitat ens dona a tots la vida, la llibertat plena, la salvació per sempre. L'amor només pot desembocar en la vida, no en la mort. Per això Setmana Santa és contemplar (sobretot), més enllà del dolor i del sofriment, l'amor de tot un Déu capaç de donar la seva vida per tots nosaltres.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. *Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Mateu (Mt 26,14-27,66) (Fragment final)

Arribaren a un indret anomenat Gòlgota, que vol dir lloc de la Calavera. Li oferiren una beguda de vi barrejat amb fel; ell el tastà, però no en volgué beure. Després de crucificar-lo, es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. I s'asseguraren allà per fer la guàrdia. Sobre el seu cap, havien posat escrita la causa de la seva condemna: «Aquest és Jesús, el rei dels jueus.» Dos bandolers foren crucificats juntament amb ell, l'un a la dreta i l'altre a l'esquerra.

Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aires de mofa i deien: «Tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix; si ets el Fill de Déu, baixa de la creu.»

També se'n burlaven els grans sacerdots amb els mestres de la Llei i els notables. Deien: «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix! Ell que és el rei d'Israel, que baixi ara de la creu i creurem en ell. Confiava en Déu: que l'alliberi, doncs, si tant se l'estima, ell que deia: Soc Fill de Déu.»

Els bandolers que havien estat crucificats amb ell també li feien els mateixos retrets.

Des del migdia fins a mitja tarda s'estengué una foscor sobre tota la terra. Cap a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força: «Eli, Eli, lema sabactani?» Que vol dir: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?»

Alguns dels qui eren allí deien: «Ara crida Elies.» Un d'ells anà corrents a prendre una esponja xopa de vinagre i la posà al capdamunt d'una canya perquè begués. Però els altres li deien: «Deixa'l estar. A veure si ve Elies a salvar-lo.»

Jesús tornà a cridar amb tota la força i expirà.

En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix, la terra tremolà, les roques s'esberlaren, els sepulcres s'obriren i resuscitaren molts cossos dels sants que hi reposaven; després de la resurrecció de Jesús sortiren dels sepulcres, anaren a la Ciutat Santa i s'aparegueren a molts. Quan el centurió i els soldats que guardaven Jesús veieren el terratrèmol i tot el que havia passat, s'esveraren molt i deien: «És veritat: Aquest home era Fill de Déu.»

▶ Lectura de la profecia de Isaïas (Is 50,4-7)

El Señor Dios me ha dado una lengua de discípulo; para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los discípulos. El Señor Dios me abrió el oído; yo no resistí ni me eché atrás. Ofrecí la espalda a los que me golpeaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no escondí el rostro ante ultrajes y salivazos. El Señor Dios me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pedernal, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. *Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo Jesús, siendo de condición divina, no retuvo ávidamente al ser igual a Dios; al contrario, se despojó de sí mismo tomando la condición de esclavo, hecho semejante a los hombres. Y así, reconocido como hombre por su presencia, se humilló a sí mismo, hecho obediente hasta la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo exaltó sobre todo y le concedió el Nombre-sobre-todo-nombre; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios Padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Mateo (Mt 26,14-27,66) (Fragmento final)

Cuando llegaron al lugar llamado Gòlgota, que significa «lugar del Cráneo», le dieron de beber vino con hiel. Él lo probó, pero no quiso tomarlo.

Después de crucificarlo, los soldados sortearon sus vestiduras y se las repartieron; y sentándose allí, se quedaron para custodiarlo. Colocaron sobre su cabeza una inscripción con el motivo de su condena: «Este es Jesús, el rey de los judíos.»

Al mismo tiempo, fueron crucificados con él dos ladrones, uno a su derecha y el otro a su izquierda.

Los que pasaban, lo insultaban y, moviendo la cabeza, decían: «Tú, que destruyes el Templo y en tres días lo vuelves a edificar, ¡sálvate a ti mismo, si eres Hijo de Dios, y baja de la cruz!».

De la misma manera, los sumos sacerdotes, junto con los escribas y los ancianos, se burlaban, diciendo: «¡Ha salvado a otros y no puede salvarse a sí mismo! Es rey de Israel: que baje ahora de la cruz y creeremos en él. Ha confiado en Dios; que él lo libre ahora si lo ama, ya que él dijo: “Yo soy Hijo de Dios.”»

También lo insultaban los ladrones crucificados con él.

Desde el mediodía hasta las tres de la tarde, las tinieblas cubrieron toda la región. Hacia las tres de la tarde, Jesús exclamó en alta voz: «Elí, Elí, lema sabactani», que significa: «Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?». Algunos de los que se encontraban allí, al oírlo, dijeron: «Está llamando a Elías». En seguida, uno de ellos corrió a tomar una esponja, la empapó en vinagre y, poniéndola en la punta de una caña, le dio de beber. Pero los otros le decían: «Espera, veamos si Elías viene a salvarlo.»

Entonces Jesús, clamando otra vez con voz potente, entregó su espíritu.

Inmediatamente, el velo del Templo se rasgó en dos, de arriba abajo, la tierra tembló, las rocas se partieron y las tumbas se abrieron. Muchos cuerpos de santos que habían muerto resucitaron y, saliendo de las tumbas después que Jesús resucitó, entraron en la Ciudad santa y se aparecieron a mucha gente.

El centurión y los hombres que custodiaban a Jesús, al ver el terremoto y todo lo que pasaba, se llenaron de miedo y dijeron: «¡Verdaderamente, este era el Hijo de Dios!».